

Plan Nieuwkomersonderwijs

Een samenwerking tussen stichting Prodas en PlatOO

April 2024

Voorwoord

In maart 2022 berichtte de media over de Oekraïense vluchtelingen die naar Nederland zouden komen. Hoewel de aantallen onduidelijk waren, was direct duidelijk dat dit invloed zou hebben op het onderwijs. Alle kinderen hebben immers recht op onderwijs.

De basisscholen in de Peelgemeenten, waar stichting Prodas en stichting PlatOO gevestigd zijn, waren niet (allemaal) voldoende toegerust op onderwijs aan nieuwkomers. Daarom besloten Prodas en PlatOO de handen in een te slaan in de stuurgroep voor Oekraïense nieuwkomers. Er werd een duale onderwijsvoorziening ingericht; Razom. Hier kregen de Oekraïense leerlingen twee dagen per week een intensief aanbod in de Nederlandse taal. De andere drie schooldagen gingen zij naar de wijksschool; de school het dichtst bij hun woon-/verblijfplaats.

Razom was een aantal maanden succesvol operationeel op een centrale locatie. Er was betrokken personeel werkzaam -gespecialiseerd in NT2 onderwijs, leerlingenvervoer was georganiseerd door de gemeenten, inhoudelijk was er een goed basisaanbod en er werden stappen gezet om de doorgaande lijn naar de wijksscholen in te zetten.

In januari 2023 kampte Razom echter met personele uitdagingen.

Ondertussen zag de stuurgroep een landelijke toestroom van andere nieuwkomers, waarbij gemeenten een taakstelling kregen voor tijdelijke opvang en voor permanente huisvesting. Ook kwamen er berichten over de regionale taalvoorzieningen voor PO en VO (Mozaïek en Jan van Brabant, Gasthuisstraat); zij hadden meer aanmeldingen voor nieuwkomers dan zij konden plaatsen.

De stuurgroep voelde een noodzaak en verantwoordelijkheid om haar taak uit te breiden, en werd 'stuurgroep nieuwkomers' voor het primair onderwijs in Deurne, Asten en Someren. In de stuurgroep werd gewerkt aan een plan om de scholen beter toe te rusten op het onderwijs aan nieuwkomers.

Toen de personele uitdagingen op Razom zo groot werden dat de continuïteit niet gewaarborgd kon worden, besloot de stuurgroep om Razom op te heffen. Het was te moeilijk om op dat moment aan gekwalificeerd personeel te komen. Daarnaast was de vraag of een taalvoorziening een duurzame uitkomst zou bieden aan nieuwkomers, gezien de grilligheid van de toestroom en de complexe arbeidsmarkt.

Het aanbod aan de Oekraïense leerlingen is voortgezet via een Vliegende NT2 brigade, waarin ook ruimte is gemaakt voor andere nieuwkomers. De Vliegende NT2 Brigade is aan de slag gegaan op de scholen die de ondersteuning wenselijk vonden voor hun nieuwkomers en/of team.

Voor het schooljaar 2023-2024 en voor de langere termijn, geeft de stuurgroep nieuwkomers een vervolg aan deze brigade in dit plan.

Inhoud

Inhoudsopgave

Plan Nieuwkomersonderwijs.....	1
Voorwoord	2
Inhoud	3
1. Missie & visie.....	4
2. Plan.....	5
NT2 aanbod	5
Eerstejaars nieuwkomers in nieuwkomersgroep.....	5
Eerstejaars nieuwkomers op de wijkschool	6
Tweede, derde en vierde en vijfdejaars nieuwkomers	6
Expertise deling	6
3. Aantallen & formatie.....	7
Leerlingenaantallen	7
Personele bezetting.....	8
Financiën	9
4. Praktisch	10
Kennismaking & aanmelding.....	10
Stroomschema.....	10
Schoolvervoer naar de Nieuwkomersgroep.....	10

Bijlagen:

- 1. Stroomschema – gezamenlijk
- 2. Stroomschema – versie Prodas intern
- 3. Stroomschema – versie PlatOO intern

1. Missie & visie

Alle kinderen hebben recht op onderwijs. Ook verdienen alle kinderen een veilige plek om te leren, spelen en ontdekken, samen met andere kinderen. De basisscholen in onze gemeenten willen ook nieuwkomers een eerlijke onderwijskans bieden.

Tegelijkertijd ligt er een complexe opdracht voor onze scholen: In algemeenheid is dit passend onderwijs bieden met een schaarste aan personeel. Daarnaast kunnen er schoolspecifieke uitdagingen zijn die aandacht vragen.

Om de belangen van de nieuwkomers én de belangen van de scholen duurzaam te behartigen, bundelen Prodas en PlatOO de krachten met een gezamenlijke missie: 'Alle basisscholen in Deurne, Asten en Someren zijn toegerust op het onderwijs aan nieuwkomers'.

Om dit te realiseren, is dit plan opgesteld. In dit plan wordt de missie vertaald naar realistische doelen voor de korte en langere termijn.

Het plan is gebaseerd op een aantal uitgangspunten:

- Elke nieuwkomer is anders, met een verschillende onderwijsbehoefte.
- Elke Prodas of PlatOO-school is anders, met een verschillende ontwikkelsituatie.
- We vertrouwen op de wil van scholen om hun maatschappelijke verantwoordelijkheden te nemen met betrekking tot nieuwkomers.
- We gunnen elk kind een onderwijsplek, zo dicht mogelijk bij huis.
- We geloven in de kracht van integratie; contact met kinderen uit je wijk.
- We gunnen elk kind een stevig onderwijsaanbod, gericht op kansengelijkheid.
- We geloven in de kracht van NT2 geschoold personeel om een optimaal aanbod aan nieuwkomers te realiseren.
- We geloven in de kracht van samen leren en samen werken en stimuleren dit bij leerlingen en medewerkers.
- We zijn nieuwsgierig naar verschillen in visie en/of aanpak en geloven dat we, ook bij verschillende zienswijze, met elkaar en anderen kunnen leren.

Op hoofdlijnen resulteren deze uitgangspunten in een drieledige aanpak:

- We zorgen voor een passende verdeling van nieuwkomers binnen onze scholen, waarbij we als uitgangspunt hanteren 'kinderen gaan naar de meest nabijgelegen basisschool'. (zie ook 'aanmelding')
- We zorgen voor ondersteuning aan de scholen die nieuwkomers ontvangen via onze Vliegende NT2 Brigade; een groep onderwijsprofessionals met expertise en passie voor onderwijs aan anderstaligen. De ondersteuning richt zich zowel op de leerlingen als op de leerkrachten en teams.
- We betrekken zorgpartners en andere onderwijsinstellingen om bewustzijn te creëren en tot actie te komen in onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om de toestroom van nieuwkomers in onze regio vorm te geven.

2. Plan

NT2 aanbod

Het NT2 aanbod in de DAS gemeenten wordt in het PO als volgt vormgegeven:

- Eerstejaars nieuwkomers starten in een nieuwkomersgroep of op de wijksschool.
- Tweede-, derde en vierdejaars nieuwkomers gaan naar de wijksschool en krijgen ondersteuning vanuit de Vliegende NT2 Brigade.
- Via expertise deling wordt toegewerkt naar een passend aanbod voor nieuwkomers op alle scholen binnen de DAS gemeenten.

De Vliegende NT2 Brigade is ondersteunend en (deels) uitvoerend bij het aanbod aan alle nieuwkomers. In de Vliegende NT2 Brigade zitten medewerkers van beide stichtingen, die op basis van rooster op alle scholen kunnen werken. Dit is in lijn met de uitgangspunten ‘verschillen omarmen’ en ‘leren met en van elkaar’.

Schematisch ziet het aanbod aan nieuwkomers er als volgt uit:

Hieronder wordt de inhoud verder uitgelegd.

Eerstejaars nieuwkomers in nieuwkomersgroep

Om de sterke didactische basis te bieden, biedt Prodas een fulltime nieuwkomersgroep. In deze groep starten leerlingen uit groep 3 t/m 8 die tot maximaal 1 jaar in Nederland zijn.

In de nieuwkomersgroep starten ze met een nulmeting om te kijken wat ze al beheersen. Aan de hand van deze nulmeting wordt de uitstroomverwachting opgesteld. Het moment dat een nieuwkomer fulltime doorstroomt naar een reguliere school kan dus per nieuwkomer verschillen. De nieuwkomersgroep zal fulltime draaien. De nieuwkomers zullen hier gemiddeld 40 weken gebruik van maken afhankelijk van hun vorderingen.

De locatie van deze nieuwkomersgroep is De Brigantijn Someren.

Eerstejaars nieuwkomers op de wijkschool

Scholen die de nieuwkomers direct laten starten op de wijkschool, kunnen gebruik maken van de Vliegende NT2 Brigade. Een brigadier komt, indien gewenst, naar de wijkschool toe om vanuit diens expertise te werken met de nieuwkomers. De beschikbare tijd is afhankelijk van het aantal aanvragen in relatie tot de personele mogelijkheden.

Daarnaast kan de brigadier leerkrachten en/of teams ondersteunen in het onderwijsaanbod. Dit is afhankelijk van de behoeften van school. De stuurgroep moedigt deze kennisoverdracht van harte aan, omdat dit bijdraagt aan de versterking van scholen op het gebied van nieuwkomersonderwijs.

Tweede, derde en vierde en vijfdejaars nieuwkomers

Voor de vervroegde 1^e, 2^e, 3^e, 4^e en 5^e-jaars nieuwkomers is er een ook ondersteuning vanuit de Vliegende NT2 Brigade mogelijk.

Ook hier bepalen scholen zelf of ze wel/geen gebruik maken van de ondersteuning.

Ook hier geldt dat de werkelijke mogelijkheden afhangen van het aantal aanvragen en de personele bezetting van de NT2 brigade.

Expertise deling

De stuurgroep voelt zich verantwoordelijk voor het organiseren van kennisdelingsmomenten die voor alle professionals van beide stichtingen toegankelijk zijn. De inhoud hiervan wordt verder vormgegeven.

3. Aantallen & formatie

Leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal in nieuwkomersonderwijs kan nogal fluctueren. In onderstaande tabellen is weergegeven wat de huidige en de verwachte leerlingenaantallen zijn voor het schooljaar 2023-2024.

Deze aantallen zijn in totaal weergegeven en gesplitst volgens de onderverdeling van de Vliegende NT2 Brigade. Daarbij is ook onderscheid gemaakt tussen leerlingen die al ondersteuning krijgen, leerlingen die dit nog niet krijgen en leerlingen waarvoor geen ondersteuning wordt aangevraagd.

Nieuwkomersleerlingen totaal												
Cijfers per 1 december 2023												
	1 jul t/m 30 sept 23			1 okt t/m 31 dec 23			1 jan t/m 30 maart 24			1 apr t/m 30 jun 24		
	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal
1 ^e jaars groep 1-3	17	7	15	17	3	20	17	3	20			
1 ^e jaars groep 4-8	9	7	26	9	4	13	10	5	15			
2 ^e jaars	36	11	47	36	15	51	36	17	53			
3 ^e t/m 5 ^e jaars	34	0	34	34	3	37	34	6	40			
Totaal	96	25	121	96	25	121	97	31	128			

Nieuwkomersleerlingen die extra ondersteuning krijgen van de Vliegende NT2 Brigade:												
Cijfers per 1 december 2023												
	1 jul t/m 30 sept 23			1 okt t/m 31 dec 23			1 jan t/m 30 maart 24			1 apr t/m 30 jun 24		
	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal
1 ^e -jaars nieuwkomersgroep	8	0	8	10	0	10	8	0	8			
1 ^e -jaars wijkschool groep 1-3	17	0	17	18	1	19	25	1	26			
1 ^e -jaars wijkschool groep 4-8	0		0	0	1	1	0	1	1			
2 ^e -jaars	36	0	36	36	6	42	38	11	49			
3 ^e t/m 5 ^e -jaars	34		34	34	0	34	34	3	37			

Nieuwkomersleerlingen wachtend op begeleiding vanuit de Vliegende NT2 Brigade
Cijfers per 1 december 2023

	1 jul t/m 30 sept 23			1 okt t/m 31 dec 23			1 jan t/m 30 maart 24			1 apr t/m 30 jun 24		
	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal	Prodas	PlatOO	Totaal
1 ^e -jaars nieuwkomersgroep 4-8	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
1 ^e -jaars wijksschool groep 1-3	17	4	23	10	0	10	3	2	5			
1 ^e -jaars wijksschool groep 4-8	0	3	3	0	0	0	0	1	1			
2 ^e -jaars	36	1	48	20	6	26	6	3	9			
3 ^e t/m 5 ^e -jaars	34	0	34	25	0	25	26	0	26			

Personele bezetting

Op basis van de genoemde leerlingenaantallen wordt hieronder de formatiebehoefte in beeld gebracht. Daarbij is steeds een stabiliteitsminimum weergegeven; ook bij minder leerlingen is het belangrijk deze formatie te behouden om kwaliteit te kunnen waarborgen.

Richtlijnen formatiebehoefte per week

	Per leerling per week (gemiddeld)			Stabiliteitsminimum			Huidige behoefte		
	Leraar	OA	Overig	Leraar	OA	Overig	Leraar	OA	Overig
1 ^e -jaars Nieuwkomersgroep 3/4-8	100 min	100 min	120 min	1,0 FTE*	1,0 FTE*	0,0 FTE	1,0 FTE	1,0 FTE	0,0 FTE
1 ^e -jaars wijksschool groep 1-2/3	30 min	60 min	10 min	0,2 FTE	0,4 FTE	0,0 FTE	0,2 FTE	0,5 FTE	0,0 FTE
1 ^e -jaars wijksschool groep 3/4-8	50 min	100 min	30 min	0,3 FTE	0,6 FTE	0,0 FTE	0,3 FTE	0,6 FTE	0,0 FTE
2 ^e -jaars wijksschool	30 min	60 min	10 min	0,4 FTE	0,4 FTE	0,0 FTE	0,5 FTE	1,3 FTE	0,0 FTE
3 ^e t/m 5 ^e -jaars wijksschool	10 min	20 min	10 min	0,1 FTE	0,2 FTE	0,0 FTE	0,3 FTE	0,6 FTE	0,0 FTE
Coördinatie	0 min	0 min	0 min	0,0 FTE	0,0 FTE	0,3 FTE	0,0 FTE	0,0 FTE	0,3 FTE
Totalen				2,0 FTE	2,6 FTE	0,3 FTE	2,3 FTE	3,0 FTE	0,3 FTE

*Berekend per 15 leerlingen. Bij meer leerlingen zal er opgeschaald worden.

Deze cijfers zijn bedoeld als indicatie voor het bepalen van een stabiliteitsminimum en om richting te geven aan eventuele vacatureruimte.

Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Het werkelijke aanbod aan een leerling of school is altijd afhankelijk van behoeften en de mogelijkheden in dat moment.

Deze getallen worden in de stuurgroep periodiek geëvalueerd. Het eerste evaluatiemoment is eind schooljaar 23-24.

Financiën

Interbestuurlijk werken biedt kansen om de onderwijskwaliteit te versterken. Om dit duurzaam in te zetten is het van belang goede afspraken te maken over de beschikbare middelen.

Dit is extra van belang wanneer de personele bekostiging (tijdelijk) hoger is dan het leerlingenaantal.

De bestuurskantoren van Prodas en PlatOO maken hiertoe heldere afspraken.

Daarbij adviseert de stuurgroep aan de besturen; de middelen volgen het kind!

4. Praktisch

Kennismaking & aanmelding

Nieuwe leerlingen worden altijd bij de wijkschool aangemeld.

De wijkschool bepaalt wat de passende vervolgstap is en communiceert dit met de ouders/verzorgers.

Wanneer een leerling kennis wil maken op een school en er een andere basisschool dicht bij het thuisadres ligt, wordt er navraag gedaan bij ouders/verzorgers over de motivatie. Ouders/verzorgers zijn altijd vrij in de schoolkeuze.

Als de thuisnabije school niet benaderd is uit onwetendheid, begeleidt de school waarmee contact gelegd is de nieuwkomers actief naar de thuisnabije school.

Stroomschema

Er is een stroomschema opgesteld waarin de route van aanmelding tot aanbod wordt weergegeven. Hierin is ook opgenomen wat een school kan doen wanneer zij niet aan de onderwijsbehoeften van een leerling kunnen voldoen.

Beide besturen hebben een eigen variant van dit stroomschema, voor intern gebruik. Hierin is rekening gehouden met de verschillen in route voor de eerstejaars nieuwkomers.

In de bijlagen zijn toegevoegd:

- Stroomschema – Gezamenlijk – bijlage 1
- Stroomschema – variant Prodas– bijlage 2
- Stroomschema – variant PlatOO – bijlage 3

Schoolvervoer naar de Nieuwkomersgroep

Wanneer leerlingen naar de Nieuwkomersgroep gaan en de afstand te groot is om te lopen/ fietsen wordt er vanuit de gemeente taxivervoer geregeld. Zodra een leerling aangemeld is bij de nieuwkomersgroep zal de coördinator van de nieuwkomersgroep dit in gang zetten door de gemeente te benaderen voor taxivervoer. Op basis van de gegevens die de gemeente doorkrijgt van de coördinator zal zij afspraken maken met de vervoerder. (Denk hierbij aan de schooltijden, vrije dagen en eventuele opstapplaats)

Bijlagen

- Bijlage 1: Gezamenlijk stroomschema
- Bijlage 2: Stroomschema - variant Prodas
- Bijlage 3: Stroomschema – variant PlatOO